

jednáním a dalšímu vývoji. V tuto chvíli jde o přijetí základních principů nadřazenosti a já podle rozhovoru a nálad zde soudím, že není důvodů, proč by v této zásadě nedošlo k dohodě.

5. Jak by a v čí jméno by byla vydávána nařízení a vyhlášky, je věcí delšího studia. Zatím NR v tom postupuje zcela autonomně a v těchto dnech dokonce schválila jmenování gen. Viesta velitelem 1. čs. armády. Viest pak složil NR slib.³

Považujeme to za výstřelky, které jsou způsobeny administrativní nezkušeností a které budou postupně mizet. Vláda by však měla trvat na určitých mezích těchto zjevů.

6. Konečně znovu připomínám, že nepovažuji za příliš šťastné zásady vládního rozhlasu z Londýna. Je třeba, aby tendence a elementy usilující zde o jednotu a pevnost republiky nacházely v hlase republiky posilu a nikoliv měly pocit opuštěnosti.

Min. Němec.

VHA Praha. Západ I, HV Londýn, 9/3/4. Záznam dešifrované došlejší depeše. Strojopisný přepis.

462

1944, október 19. [Banská Bystrica.] — Zpráva Benešova poverenca dr. P. Drtinu o nevyhnutnosti rešpektovať skutočnosť, že Slováci sa cítia ako svojbytný národ a chcú skončovať s fikciou jednotného československého národa, zaslaná rádiotelegraficky prezidentovi Benešovi do Londýna.

VI 1019180-44

Pan president:

Pokud jde o národní problém Čechů a Slováků, máme ze všech rozhovorů dojem, že terminologie ústavy z roku 1920 o jednotném národě československém není udržitelná. Potvrzují nám to i vládní Čechoslováci, kteří sami cítí skutečně československy.

Potvrdil mně to na příklad i Pavel Blaho.

Šrobár sám užil termínu „slovenský národ“. Není snad nikoho zde, kdo by chtěl v tomto směru trvat na dikci ústavy. Pokud jsme o tom měli v Londýně informace opačné, nebyly správné, resp. neodpovídaly skutečnosti.

Vaše předpoklady, že budeme musít revidovat v tomto smyslu představy roku osmnáctého, byly správné. Slováci berou svoji národní individuálnost jako něco samozřejmého a nutno s tím počítat a dle toho zařizovat svůj postoj. Já se zde přesvědčuji na každém kroku, že jen tak lze posílit budoucí státní jednotu československou.

Dr. Drtina.

SÚA Praha. O 61-19-9/162. („Válečný deník operačního oddělení štábu pro přípravu čs. br. moci“, přílohy.) Záznam dešifrované došlejší depeše. Strojopisný přepis. — Po slovensky „Cesta ke Květnu“, dok. 85, Praha 1965.

³ Depešou z nasledujúceho dňa Drtina opravil Němcovo oznámenie ohľadom Viesta takto: „Opravuji veřejně sdělení o gen. Viestovi v tom smyslu, že nesložil slib Nár. radě jako velitel, nýbrž jako člen Nár. rady, do níž byl kooptován.“ (VHA Praha. Západ I, HV Londýn, 9/4. VI 1019178/44.) — Porov. zápisnicu z pléna SNR 13. 10. 1944, dokument čís. 423.